

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Quod Clericis publica Emenda & poenitentia non sit imponenda. 10

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

alia pia loca, nec non ad Dignitates, Personatus & Beneficia pertinentia, vel ad fabricam Coloniensem, & aliarum Ecclesiarum legata, seu Bona illicite acquisita, ipsi Fabricæ cedentia, aut tacite vel expresse occupent & detineant minus iuste in fraudem Ecclesiarum & Monasteriorum ac aliorum prædictorum: Nos, eorum in hac parte fraudibus obviare volentes, statuimus & præcipimus, ut, quicumque, cujuscunque status aut conditionis existant, in præsentis vel pro tempore, hujusmodi Bona & legata, ac illicite acquisita, Ecclesiis, Prælatibus & Clericis scientibus vel ignorantibus, sub se habuerint; intra mensem à præsentis statuti publicatione, ea quæ ad præsentem apud eos sunt & se habere sciunt, vel quocunque tempore, dum innotuerit ipsis se Bona consimilia tenere vel occupare, similiter intra mensem, eisdem Fabricæ Nostræ Coloniensi & Ecclesiis, Monasteriis, Prælatibus, Ecclesiarum Rectoribus, aut aliis locis piis, restituant atque reddant. Aliàs ad id tunc per Excommunicationis sententiam compellantur.

VI. De vita & honestate Clericorum.

Sifrid.
stat. II.

Statutum item bonæ memoriæ Sifridi quondam Coloniensis Archiepiscopi, Prædecessoris Nostri, inter alia statuta sua de vita & honestate Clericorum editum, quod sic incipit: Ex Concilio generali statuimus & præcipimus, ut universi Clerici continenter & caste vivant, &c. innovantes, præcipimus firmiter observari.

VII. De Vicariis, quo ad Versus & Lectiones in Matutinis.

Intelleximus etiam, quod, quanquam in quibusdam Ecclesiis Vicarii aliqui adstricti sint suas septimanas servare, celebrando Missas in principali seu summo Altari, & cæteras Horas quascunque; Lectiones tamen in Matutinis legere vel Versus cantare in eisdem Ecclesiis de consuetudine prohibentur: propter quæ, occasione Canonicorum absentium, contingit interdum, in eisdem Ecclesiis negligentias fieri, & Matutinas cum cantu penitus prætermitti. Attendentes igitur, absurdum esse, quod majora & solemniora (ut est dictum) ipsis Vicariis permittantur, utpote Missarum celebratio in summo Altari, & minima denegentur; ad tollendam negligentiam hujusmodi, præcipimus Decanis, ut ipsi Vicariis eisdem deinceps injungant Versus cantare & Lectiones legere, prout viderint expedire; eos, qui ipsis in hoc non paruerint, sicut in cæteris, corrigendo, salva correctione contra Canonicos, qui in præmissis fuerint negligentes.

VIII. De etate Presbyterorum Ordinandorum.

Statuimus item, ut nullus Clericus secularis ad Sacerdotii gradum, nisi vigesimum quintum annum ætatis suæ attigerit, aliasque *Genf. 8.* ad hoc idoneus extiterit, ordinetur; ut, levitate juvenili, quæ prona est ad delictum, transcuria, Sacerdotes in agendis discretionem habeant, suo statui congruentem.

IX. De Concubinariis Clericis.

Quanquam item plures Canones & statuta edita sint super Continentia Clericali; quia tamen natura prona est & labilis ad incontinentiam: idcirco, ut quilibet Clericus, saltem poenæ gravioris formidine, strictius se contineat; statuimus, ut nullus Clericus, & nullus omnino Presbyter, Concubinam vel in domo sua vel extra publice teneat aut habeat, cui necessaria ministraret. Alioquin à Divinis noverit se suspensum: & talibus suspensis celebrantibus, nullus Divina audiat, nec pro Capellanis nec Sociis eos teneat. Contrarium facientes, ut desistant, per Excommunicationis sententiam arceantur, salvis poenis per bonæ memoriæ Conradum Archiepiscopum Coloniensem, Prædecessorem Nostrum, contra Concubinariorum & Concubinas hujusmodi institutis. Qui vero, relaxatis * voluntatibus habentibus, in lacum miseriæ & in lutum fæcis se immergunt, ut salutis æternæ coronam & honestatis normam, & sacrarum virginum pudicitiam violare præsumpserint, cujuscunque Regulæ vel habitus monialium tales extiterint; propter tam flagitiosum crimen, si carnis commercium temerarium fuerit subsecutum, Excommunicationis sententia (quam in his scriptis ferimus) se noverint innodatos. Sanctimonialibus vero, quæ hujusmodi crimen flagitiosum perpetraverint, nullatenus deinceps ad Officium aliquod in Monasterio admittantur: sed in signum iniquitatis suæ (salvis poenis, contra tales sanctimonialibus editis, prout hæc in Concilio venerabilis Patris Domini Conradi Portuensis & S. Rufinæ Episcopi, olim Apostolicæ Sedis per Alemanniam Legati, sunt promulgata) taliter à suis Superioribus corrigantur, quod earum correctio aliis terrorem inculciat, ea amplius non committendi.

Conrad.
stat. I.

for. * no-
lupiatum.

Conradus
Portuensis
& S. Rufinæ
Episcopi.
Card. per
Alemanniam
Apostolicæ
Sedis Legatus.

X. Quod Clericis publica Emenda & poenitentia non sit imponenda.

Item, cum Clericis publica actio poenitentia sit prohibita; statuimus, ut in nulla Ecclesiarum Nostræ Civitatis, Diocesis & Provinciarum,

vincia, aliqua Emenda seu Pœnitentia publica ipsis imponatur, cum ex talibus infames reddantur, sicut in aliquibus Ecclesiis intelleximus observatum: videlicet, quod Canonici & Clerici alii ante Cruces in Processionibus & in Choro, diebus quibus cæteri in albis procedunt, in nigris cappis circumeunt & incedunt in publico & in facie Laicorum: quod de cætero in virtute sanctæ Obedientiæ fieri prohibemus. Sed Superiores eorum, juxta qualitatem delicti, pœnitentias ipsis Clericis imponant, sui Ordini congruentes. Si secus actum fuerit, decernimus, ipsos Clericos ad hujusmodi Emendas publicas non teneri.

XI. *Quod, non nisi Ordinati ad Sacros Ordines, legant Epistolas vel Evangelia.*

Statuimus item, ut, non nisi Ordinati legitime ad sacros Ordines, Epistolas vel Evangelia legant, induti vestimentis sacris; cum id obviet Canonice institutis. Contrarium facientes, à suis Decanis puniantur.

XII. *Quod nullus Ecclesiam curatam teneat, nisi ab Episcopo vel Archidiacono instituat.*

Item statuimus, quod nullus Ecclesiam curatam de cætero teneat, vel regendam recipiat, aut susceptam tenere præsumat, nisi à Nobis, vel Archidiacono, & eorum vices gerentibus (quibus hoc de Jure vel consuetudine competere dinoscitur) de eadem fuerit legitime institutus, cum alias non habeat Claves ligandi vel solvendi. Contrarium faciens, nisi dictam Ecclesiam dimittat, monitione viginti dierum præmissa; ex nunc Excommunicationis sententiam (quam in ipsum in his scriptis ferimus) incidat ipso facto; nec plebs ei obediat vel intendat.

XIII. *Quod provisi de Beneficiis autoritate Apostolica, se faciant juxta formam provisionis ordinari.*

Statuimus etiam, ut, quibus in Nostra Civitate est de Beneficiis Ecclesiasticis autoritate Apostolica provisum, sic quod ad ea, pro ut onus Beneficiorum eorundem requirit, promoveri teneantur, se faciant juxta formam provisionis eorundem ad dicta Beneficia promoveri: alioqui ea vacare decernimus, & eorundem collationem devolvi ad Superiorem, ut per ipsos intra tempus Juris de personis aliis ordinetur. Et, si contra hæc Clerici hujusmodi fructus eorundem Beneficiorum perceperint, illos suos non faciant, nec ipsis ministrentur: quod in virtute sanctæ Obedientiæ duximus injungendum.

XIV. *Quod fructus Canoniorum suspensorum, decedentium, cedant Ecclesie, & non successoribus suspensorum.*

Statuimus & hoc, ut, si qui Canonici suspensi decesserint, quod propter hoc Ecclesiæ annis gratiæ & eorum fructibus post obitum cujullibet ex consuetudine currentibus non fraudentur: sed ipsis Ecclesiis, & non successoribus suspensorum, cedant pro redditibus perpetuis comparandis, ad communem utilitatem Ecclesiarum, ne Ecclesiæ ipsæ ex alieno delicto jacturam sentiant in hoc casu.

XV. *Quod Clericus non leget Concubinis suis vel spuris annum gratiæ suæ.*

Nullus item, annis gratiæ abutens, fructus annorum suorum, spuris vel Concubinis suis leget aut donet. Contrarium faciens, Ecclesiastica careat sepultura: & legatum hujusmodi, non teneat in hoc casu, sed cedat Ecclesiæ à qua processit.

Item Vicarii Ecclesiarum Collegiatarum vel aliarum Ecclesiarum, ad Ordinem, quem onus Beneficiorum suorum requirit, à tempore susceptorum Beneficiorum promoveantur, & personaliter resideant in eisdem. Aliis eisdem Vicariis seu Beneficiis, si non promoveantur, nec personaliter eas deservierint, ipso facto post lapsum anni Juris, impedimento cessante, sint privati, & collatores earundem Vicariarum seu Capellaniarum, de ipsis, Personis aliis (id facientibus) studeant providere. Idem de Vicariis jam existentibus volumus observari, ne votum Christi fidelium, qui hujusmodi Vicarias pro remedio animæ suæ, vel pro cultu Divino ampliando, instituerunt & dotaverunt eisdem, per talium non promotorum & non deservientium negligentiam defraudentur.

Quod Vicarii ordinem requisitum recipiant & personaliter resideant.

XVI. *De Campanariis, quod sint literati, & in Albis ministrent.*

Presbyteri item, sub albis, Camisias habeant; & Campanarii (quos literatos semper assumi volumus, ut saltem in responsionibus communibus Presbytero valeant respondere) similiter tempore Divinorum, Camisiis mundis & albis sint induti, nec quotidianis vestimentis, suis in suo Officio administrent indecenter: aliis, per locorum Decanos & Plebanos, ad sui Officii exercitium nullatenus admittantur: quod ipsis Decanis & Plebanis in virtute sanctæ Obedientiæ duximus injungendum.

Quod